

ESTEPIREPORT

Nakkushaiguste esinemine Eestis

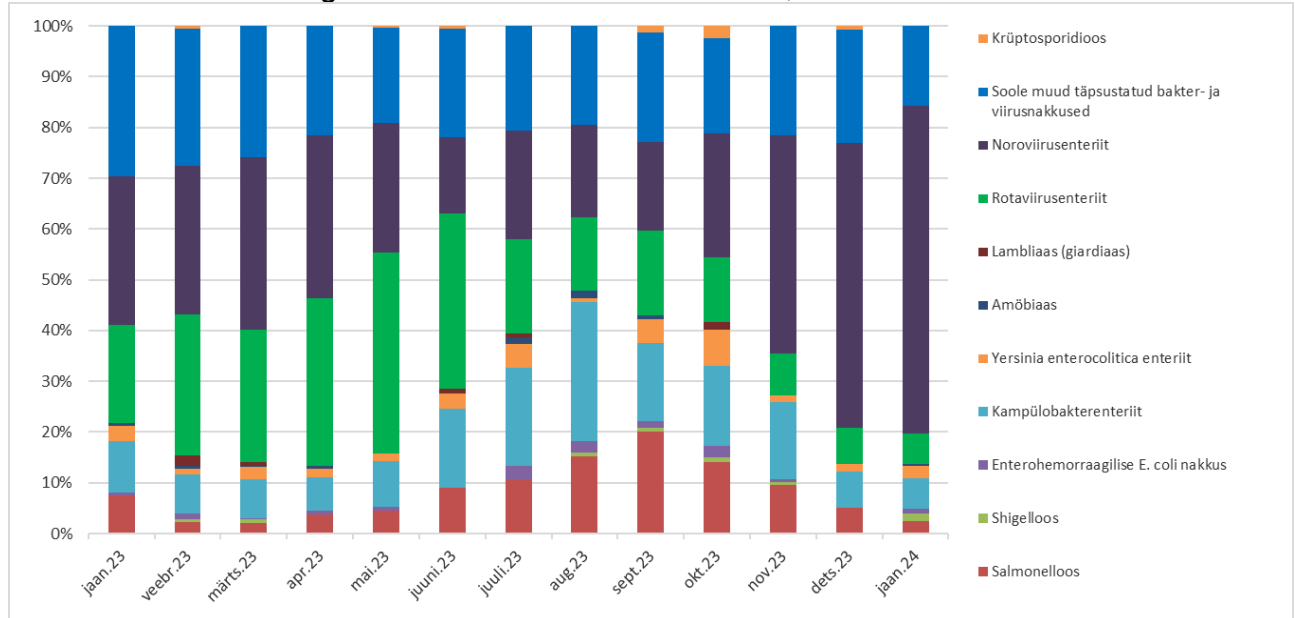
Valitud nakkushaiguste esinemine Eestis 2023. ja 2024. aastal

Nakkushaigused	2024. a jaanuar		2023. a jaanuar		Võrdlus
	Haigete arv	100 000 el. kohta	Haigete arv	100 000 el. kohta	
Kõhutüüfus/paratüüfused	0 / 0	0,0 / 0,0	0 / 0	0,0 / 0,0	
Salmonelloos	5	0,4	13	1,0	↓ 2,6 korda
Kampülobakterenteriit	12	0,9	18	1,4	↓ 33,3%
Rotaviirusenteriit	12	0,9	36	2,6	↓ 3,0 korda
Kõik soolenakkused	203	14,9	175	13,2	↑ 16,0%
Leetrid	0	0,0	0	0,0	
Läkaköha	7	0,5	0	0,0	
Meningokokknakkus	0	0,0	2	0,2	
Leegionärihaigus	2	0,1	2	0,2	
HIV-nakkus	9	0,7	22	1,7	↓ 2,4 korda
HIV-tõbi	0	0,0	2	0,2	
Puukentsefaliit	1	0,1	0	0,0	
Lyme'i tõbi (puukborrelioos)	105	7,7	96	7,2	↑ 9,4%
Viirushepatiitid kokku	12	0,9	54	4,1	↓ 4,5 korda
sh äge A-viirushepatiit	2	0,1	25	1,9	↓ 12,5 korda
äge B-viirushepatiit	0	0,0	2	0,2	
äge C-viirushepatiit	0	0,0	2	0,2	
äge E-viirushepatiit	1	0,1	1	0,1	
Listerioos	1	0,1	0	0,0	
Leptospiroos	2	0,1	0	0,0	
Botulism	0	0,0	0	0,0	
Brutselloos	0	0,0	0	0,0	
Ahvirõuged	0	0,0	0	0,0	

Soolenakkused

2024. aasta jaanuaris summaarne haigestumine soolenakkustesse on suurenenud 16,0% võrra võrreldes 2023. aasta jaanuariga. Viirusliku etioloogiaga soolenakkused (rotaviirusenteriit, noroviirusenteriit, adenoviirusenteriit jm) moodustasid 80,8% soolenakkuste üldarvust (2023. aastal oli 72,0%).

Soolenakkustesse haigestumise struktuur kuude lõikes, 2023-2024

Võrreldes 2023. aasta jaanuariga vähenes haigestumine

- salmonelloosi 2,6 korda (2024. a viis haigusjuhtu, 2023. a 13 haigusjuhtu),
- kampülobakterenteriiti 33,3% võrra (2024. a 12 haigusjuhtu, 2023. a 18 haigusjuhtu),
- rotaviirusenteriiti 3,0 korda (2024. a 12 haigusjuhtu, 2023. a 36 haigusjuhtu),
- soole muudesse bakter- ja viirusnakkustesse 38,5% võrra (2024. a 32 haigusjuhtu, 2023. a 52 haigusjuhtu).

Võrreldes 2023. aasta jaanuariga suurenes haigestumine

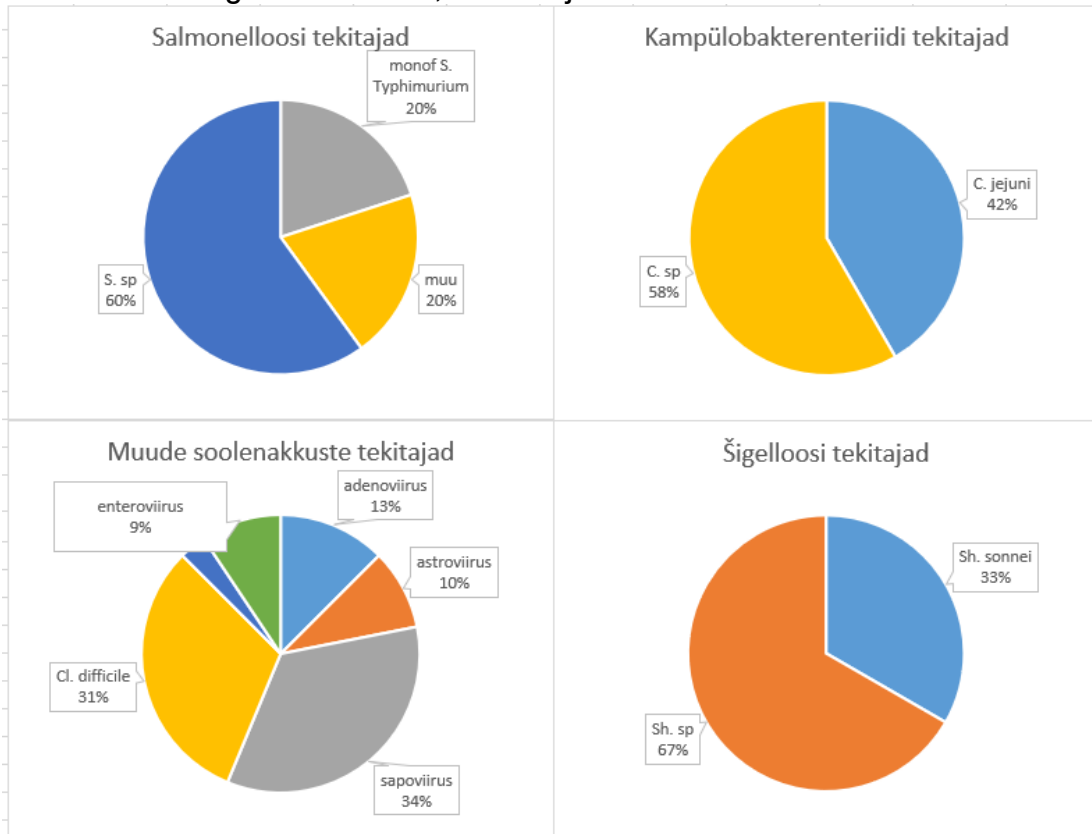
- šigelloosi (2024. a kolm haigusjuhtu, 2023. a ei olnud),
- noroviirusenteriiti 2,6 korda (2024. a 131 haigusjuhtu, 2023. a 51 haigusjuht).

Võrreldes 2023. a on võrdne või ei muutunud märgatavalt haigestumine

- enterohemorraagilise *E. coli* soolenakkusesse (2024. a kaks haigusjuhtu, 2023. a üks haigusjuht),
- *Yersinia enterocolitica* enteriiti (2024. a viis haigusjuhtu, 2023. a samuti viis haigusjuhtu),
- amöbiaasi (2024. a üks haigusjuht, 2023. a samuti üks haigusjuht).

2024. aasta jaanuaris ei ole registreeritud kõhutüüfuse, paratüüfuse, lambliiaasi ja krüptosporidioosi haigusjuhte (2023. a samuti ei olnud).

Soolenakkuste etioloogiline struktuur, 2024. a jaanuar

Piisknakkused

Võrreldes 2023. aasta jaanuariga vähenes haigestumine

- **sarlakitesse** 29,6% võrra (2024. a 76 haigusjuhtu, 2023. a 108 haigusjuhtu),
- **tuulerõugetesse** 57,2% võrra (2024. a 600 haigusjuhtu, 2023. a 943 haigusjuhtu),
- **pneumokokknakkusesse** 34,4% võrra (2024. a 21 haigusjuhtu, 2023. a 32 haigusjuhtu), sh 2024. a esines 7 **pneumokokkseptitseemia** haigusjuhtu (2023. a viis haigusjuhtu), **pneumokokkmeningiidi** ei olnud (2023. a üks haigusjuht).

Võrreldes 2023. aasta jaanuariga suurenes haigestumine

- 2024. a jaanuaris esines 7 **lakkõha** haigusjuhtu (2023. a ei olnud),
- 2024. a jaanuaris esines üks **mumpsi** haigusjuht (2023. a ei olnud).

Võrreldes 2023. a on võrdne või ei muutunud märgatavalt haigestumine

- **H. Influenzae nakkusesse** (2024. a 8 haigusjuhtu, 2023. a oli samuti 8 haigusjuhtu), **H. Influenzae septitseemia** ega **H. Influenzae meningiidi** haigusjuhte 2024.-2023. aasta jaanuaris ei olnud,
- **muudesse viirusentsefaliiti ja -мениngiiti** (2024. a üks haigusjuht, 2023. a kaks haigusjuhtu),
- **leegionärihaigusesse** (2024. a kaks haigusjuhtu, 2023. a oli samuti kaks haigusjuhtu).

2024. aasta jaanuaris ei esinenud ühtegi **difteeria**, **leetrite**, **punetiste** ja **meningokokknakkuse** haigusjuhtu (2023. aastal oli kaks meningokokknakkust).

HIV-nakkus ja HIV-tõbi

2024. aasta jaanuaris avastatud HIV-nakkuse arv vähenes 2,4 korda, HIV-tõve juhte ei diagnoositud.

Puukidega levivad nakkushaigused

Võrreldes 2023. aasta jaanuariga suurenes Lyme'i tõppe ehk puukborrelioosi haigestumine 9,4% võrra (2024. a 105 haigusjuhtu, 2023. a 96 haigusjuhtu). 2024. aasta jaanuaris registreeriti üks puukentsefaliidi haigusjuht (2023. a ei olnud).

Lyme'i tõve ja puukentsefaliidi esinemine 2024. aastal, jaanuar

Piirkond	Lyme'i tõbi ehk puukborrelioos	
	Registreeritud haigete arv	Haigestumus 100 000 elaniku kohta
Tallinn	26	5,7
Harjumaa	11	6,0
Hiiumaa	2	23,6
Ida-Virumaa	0	0,0
Narva	0	0,0
Jõgevamaa	6	21,6
Järvamaa	1	3,3
Läänemaa	6	29,0
Lääne-Virumaa	1	1,7
Põlvamaa	2	8,3
Pärnumaa	8	9,2
Raplamaa	6	17,6
Saaremaa	10	31,3
Tartumaa	12	7,4
Valgamaa	0	0,0
Viljandimaa	7	15,3
Võrumaa	7	20,4
Kokku	105	7,7

Viirushepatiitidid

2024. aasta jaanuari summaarne haigestumine viirushepatiitidesse on võrreldes 2023. aasta jaanuariga vähenenud 4,5 korda. Kroonilise B-viirushepatiidi haigusjuhte ei ole registreeritud, kroonilise C-viirushepatiidi osakaal moodustab 75,0% registreeritud viirushepatiitide üldarvust.

Võrreldes 2023. aasta jaanuariga vähenes haigestumine

- A-viirushepatiiti 12,5 korda (2024. a kaks haigusjuhtu, 2023. a 25 haigusjuhtu),
- kroonilise C-viirushepatiiti 43,7% võrra (2024. a 9 haigusjuhtu, 2023. a 16 haigusjuhtu).

Võrreldes 2023. aasta jaanuariga on võrdne haigestumine

- **E-viirushepatiiti** (2024. a üks haigusjuht, 2023. a samuti üks haigusjuht).

2024. aasta jaanuaris ei ole registreeritud **ägeda B-viirushepatiidi, ägeda C-viirushepatiidi** ja **kroonilise B-viirushepatiidi** haigusjuhte (2023. a oli kaks ägeda B-, kaks ägeda C- ja kuus kroonilist B-viirushepatiiti).

Sugulisel teel levivad nakkushaigused

Võrreldes 2023. aasta jaanuariga suurenes haigestumine

- **süüfilisse** 75,0% võrra (2024. a 7 haigusjuhtu, 2023. a neli haigusjuhtu),
- **gonokokknakkusesse** 50,0% võrra (2024. a 12 haigusjuhtu, 2023. a 8 haigusjuhtu).

Võrreldes 2023. aasta jaanuariga vähenes haigestumine

- **suguliselt levivatesse klamüüdiahaigustesse** 19,1% võrra (2024. a 72 haigusjuhtu, 2023. a 89 haigusjuhtu).

Muud nakkushaigused

2024. aasta jaanuaris registreeriti

- üks **neerusündroomiga hemorraagilist palavik** (2023. a oli kaks haigusjuhtu),
- kaks **leptospiroosi** (2023. a ei olnud),
- neli **Denge palaviku** (2023. a ei olnud),
- üks **listerioos** (2023. a ei olnud).

Reisimisega seotud nakkushaigused

2024. aasta jaanuaris esines 12 reisimisega seotud nakkushaigust, 2023. aasta jaanuaris oli 10 haigusjuhtu.

Reisimisega seotud nakkushaigused, 2024. a jaanuar

Haigus	Imporditud haigusjuhtude arv	Riigid, kus toimus nakatumine
Denge palavik	4	Indoneesia 3, Maldiivid 1
E-viirushepatiit	1	Hispaania
Noroviirusnakkus	2	Egiptus 2
Rotaviirusnakkus	1	Indoneesia
Soolenakkused, muud	1	Indoneesia
Šigelloos	3	Benin, Cabo Verde, Egiptus
KOKKU	12	

Andmed Eestis esinenud nakkushaiguste kohta põhinevad nakkushaiguste registri (NAKIS) andmetel. Nakkushaigustesse haigestumise andmed on avaldatud Terviseameti kodulehel

www.terviseamet.ee/et/nakkushaigused-menuu/tervishoiutootajale/nakkushaigustesse-haigestumine

HIV-nakkuse statistika

www.terviseamet.ee/et/nakkushaigused-menuu/tervishoiutootajale/nakkushaigustesse-haigestumine/hiv-ja-aids

Puukidega levivatesse haigustesse haigestumine

www.terviseamet.ee/et/nakkushaigused/tervishoiutootajale/nakkushaigustesse-haigestumine/puugihaigused

Gripi andmed

www.terviseamet.ee/et/nakkushaigused/tervishoiutootajale/nakkushaigustesse-haigestumine/gripp-ja-gripilaadsetesse

COVID-19 [Koroonaviiruse andmestik](#) | [Terviseamet](#) ja [Epiidülevaated](#) | [Terviseamet](#)

Nakkushaiguste esinemine Euroopas ja maailmas

Dengue viirushaiguse oht ja ennetusmeetmed

Dengue palavik on *Aedes* tüüpi sääskedega (peamiselt *Aedes aegypti* ja *Ae. albopictus*) levitav viirushaigus, mis esineb laialdaselt troopilistes ja subtroopilistes piirkondades. Haigus on endeemiline (esineb sageli või pidevalt) rohkem kui 100 riigis Aafrikas, Ameerikas, Lõuna- ja Kagu-Aasias ning Vaikse ookeani lääneosas. Dengue viirushaigus on zoonoos, looduslikud peremehed on ahvid jm imetajad. Eestis on registreeritud ainult reisimisega seotud haigusjuhud, kohalikuks levikuks tingimusi ei ole, sest siirutajad sääse liigid ei esine Eesti looduses.

ECDC jälgib süstemaatilist haiguse levikut kogu maailmas, operatiivseid andmeid võib leida siit <https://www.ecdc.europa.eu/en/dengue-monthly>

Kuigi enamikul kliinilistel juhtudel esineb febriline haigus, on teatatud rasketest vormidest, sealhulgas hemorraagilised palavikud ja šokk surmaga (tavaliselt moodustab < 5 % haigestunutest). Igal aastal registreeritakse maailmas kümneid miljoneid juhtumeid, mille tagajärjel sureb 20,000-25,000 inimest, peamiselt lapsed.

Dengue palaviku tekitajaks on flaviviiruste rühma kuuluv RNA-viirus. On teada dengue viiruse 4 serotüüpi: DEN-1, DEN-2, DEN-3 ja DEN-4. Ühe serotüübi antikehad ei kujunda immuunsust teiste serotüüpide poolt põhjustatud haiguse vastu.

Hemorraagilise dengue palaviku jm raske seisundi arenemise põhjuseid ei ole veel lõplikult täpsustatud. Üheks hüpoteesiks on see, et pärast „esmast“ nakatumist viiruse ühe serotüübiga võib tekkida antikehadest sõltuv tõhustatud reaktsioon teise serotüübi viiruse nakatumisele, kuid puudub usaldusväärne loomamudel selle hüpoteesi kinnitamiseks. Samas ei ole kindlaks määratud kriteeriumid haiguse raskusastme liigitamiseks.

Dengue viiruspalaviku laboratoorne diagnostika on Eestis alanud alates 2014. aastast (SynLabi jõududega). Alates 2014. aastast kuni 31.01.2024 registreeriti kokku 61 sissetoodud haigusjuhtu (RHK10 järgi A.90 ja A.91), neist 2014. aastal - 9 haigusjuhtu, 2015 - 12, 2016 - 9, 2017 - 8, 2018 - 6, 2020 - 3, 2021-1, 2022 - 1, 2023 - 8, 2024 (seisuga 31.01) - 4 sissetoodud juhtu, neist on üks lõppenud surmaga. Nakatumine toimus kõige rohkem Tais (18 juhtu) ja Indoneesias (15 juhtu), samas Indias, Sri Lankas, Kambodžas, Filipiinidel, Maldiividel, Vietnamis, Austraalias, Malaisias, Egiptuses, Kuubal, Kenyas, , Malis, Nigeerias jm.

Viiruse kohalikku levikut on täheldatud ka Euroopa Liidu riikides, nt 2023. aastal registreeriti EL riikides 128 kohalikku haigusjuhtu, sh Itaalias 82 juhtu, Lõuna-Prantsusmaal 43 ja Hispaanias - 3 juhtu. 2012. - 2013. aastatel esines dengue palaviku epideemiline levik Madeira saarel (Portugalis), kokku registreeriti üle 2168 haigusjuhtu.

Dengue uus vaktsiin Qdenga® on registreeritud UK-s ja EMA poolt 2023. aasta novembris kasutamiseks alates 4. eluaastast. Vaktsiin on mõeldud eeskätt endeemiliste piirkondade elanikele, kellel on laboratoorselt kinnitatud varasem dengue infektsioon haiguse raske kulu ennetamiseks.

Dengue jm viirushaigustesse (chikungunya, zika jm) nakatumist saab ennetada sääskede eemalepeletamisega viiruse leviku piirkondades, kanda pikki rõivaid ning kasutada putukatõrjevahendeid. Täiendavat infot sääskede hammustuste ennetamisest võib leida https://www.cdc.gov/mosquitoes/pdfs/MosquitoBitePreventionTravelers_508.pdf

Leetrid

Aastal 2023 toimus maailmas märkimisväärne tõus teatatud leetrite juhtumite ja puhangute arvus, eriti Jeemenis, Indias ja Etioopias, mis tõi kaasa suurenenud tähelepanu. Jaanuaris 2024 andis Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) Ameerika piirkonnale epidemioloogilise hoiatuse leetrite osas.

WHO Euroopa piirkond koges samuti 2023. aastal leetrite juhtumite suurenemist, üle 30 000 juhtumi teatati 40-st 53 riigist, sh üle 21 000 haiglaravi juhu. Juhtumite arv kasvas 2023. aasta lõpupoole ja on jätkunud ka 2024. aastal.

2024. aasta jaauuaris ja veebruuaris täheldas ECDC, et suureneb ELi/EMP riikide arv, kes teatavad leetrite juhtumitest. Rumeenias teatati kuuest surmajuhtumist ja Iirimaaal ühest. 2 361 juhtumist, mis ELi/EMP riigid teatasid ajavahemikul 1. jaauuarist kuni 31. detsembrini 2023, loeti 5,4% (128) sisse toodud ja 0,9% (22) määrati sisse toomisega seotud juhtumiteks, mis tähendab, et nakatumine toimus väljaspool teatavat riiki. Siiski on enamus inimesi haigestunud haigusesse riigisisese kohaliku leviku kaudu. Leetrite juhtude suurenemist seostatakse peamiselt vaksineerimise vähenemisega COVID-19 pandeemia ajal aastatel 2020-2022, mis on viinud vaksineerimata või ebapiisavalt vaksineeritud inimeste suurenemiseni Euroopas ja ka ülemaailmselt.

Eestis registreeriti 2023. aastal 4 leetrite juhtu, kõik haigestunud nakatusid välisriigis (Tais 2 inimest, Saksamaal ja AÜE-s mõlemas 1 inimene). 2024. aasta veebruuaris registreeriti kohaliku päritoluga leetrite nakkus Harjumaal.

Leetrite vastu vaksineerimine aitab kaitsta leetrite nakkuse eest, mis võib olla tõsine ja mõnel juhul eluohtlik haigus. Vaksineerimine on oluline nii üksikisiku kui ka ühiskonna tasandil, kuna see aitab vältida leetrite levikut ja kaitsta ka neid inimesi, kellel ei teki mingil põhjusel vaksineerimise järgselt piisavalt kaitset või keda ei tohi vaksineerida (nt alla 1-aastased lapsed ja rasedad). Vaksineerimisega hõlmatus leetrite vastu peab olema vähemalt 95%, et tekiks karjaimmuunsus. Vaksineerimissoovitused täiskasvanutele leiab [Leetrid | Terviseamet](#).